

TORVLAANEFONDET OG DRIFTSKAPITAL FOR TORVDRIFT

I St. prp. nr. 1. Hovedpost IX uttaler Landbruksdepartementet, at de torvfabriker som allerede er anlagt, og som kan antas at ville vise sig levedygtige, bør støttes av det offentlige.

Man har derfor fundet at burde stille sig mest mulig hensynsfuld overfor andragender om utsættelse med tilbakebetaling av laan. Det vil være i statens egen interesse, at selskaperne sættes istand til at fortsætte driften og derved muliggjøre en avvikling av gjælden. For at opnaa dette kan det bli nødvendig ikke alene at indrømme henstand med tilbakebetaling av enkelte avdrag men ogsaa gaa med paa en hel konventering av Torvlaanefondets laan med bibehold av den lave rente. Departementet anser sig derfor bemyndiget til at træffe en saadan ordning, hvor det efter forholdene maa antas at være berettiget.

Skal fabrikkene komme igang til sommeren maa de imidlertid først og fremst ha driftskapital. For sommeren 1920 blev der truffet en særlig ordning, idet Provianteringsdepartementet ved stortingets beslutning av 9. juni s. a. fik bemyndigelse til at anvende indtil 1 million kroner til driftslaan til brændtorvfabriker. Beløpet skulde utredes av den for terminen 1919—1920 givne bevilgning til motarbeidelse av dyrtiden. Der blev ialt anvendt ca. kr. 520 000.

Man har mottat et andragende fra Brændtorvfabrikanternes Forening om at der av statsmidler maa bli stillet et passende beløp til disposition ogsaa for driften i 1921. Foreningen mener, at det vil være yderst vanskelig paa anden maate at skaffe kapital til aarets drift.

Det Norske Myrselskap, hvem andragendet har været oversendt til uttalelse, anbefaler det og mener, at der om mulig bør træffes en lignende ordning som ifjor.

Av oversigten over Torvlaanefondets stilling fremgaar, at fondet har disponibelt for utlaan vel kr. 500 000. Efter de gjældende regler kan imidlertid driftslaan kun tilstaaes nyoprettede brændtorvfabriker til 1ste og 2det aars drift. Derhos kan laanene kun tilstaaes med indtil kr. 10 pr. ton av aarets antagelige produktion. Da de fleste av de fabriker, som Torvlaanefondet er interessert i, er opprettet i 1917 og 1918, vil den førstnævnte bestemmelse, om den fremdeles opretholdes, medføre at kun et faatal av fabrikkene herefter kan opnaa drifts-laan av fondet. Den anden bestemmelse vil medføre at de faa fabriker som kan faa laan, ikke vil faa tilstrækkelig store laan, idet kr. 10 pr. ton kun motsvarer omkring $\frac{1}{8}$ av den nuværende produktionspris. Departementet finder derfor, at der bør gjennomføres saadanne lempninger i de nævnte bestemmelser, at man ogsaa herefter kan yde rimelige drifts-laan til de fabriker, som tidligere har faat laan av fondet og som det er i statens interesse fremdeles at støtte. Departementet forutsætter at det har bemyndigelse til at gaa frem som her antydnet. Laanenes størrelse bør fastsettes i hvert enkelt tilfælde av departementet, dog bør man selv med de nuværende produktionsomkostninger neppe gaa over kr. 20 pr. ton.

Laanene vil kun bli tilstaat mot betryggende sikkerhet.

Man antar, at der ikke længer vil bli synderlig spørsmåal efter laan til nye anlæg, men departementet bør dog ha adgang til at tilstaa saadanne laan hvor særlige forhold taler for det.

Departementet antar, at den kapital som Torvlaanefondet har til disposition i det væsentlige vil vise sig at strække til og man finder derfor ikke at burde foreslaa nogen forøkelse av fondet for kommende termin.

DET NORSKE MYRSELSKAPS TORVSKOLE

DET 4de kursus begynder mandag 23 mai og varer til lørdag 24 september. Undervisningsplanen blir i det væsentlige som i de foregaaende aar, men det forbeholdes, at indrette tidspunkterne for de praktiske øvelser og den teoretiske undervisning efter omstændighetene. Eleverne vil faa fri kost og logi i en dertil opført barakke og maa rette sig efter torvskolens ordensregler m. m. Desuten faar eleverne dækket reiseutgifter for eventuelle utfærder til andre torvfabrikker. Nogen godtgjørelse for deltagelse i de praktiske arbeider kan paaregnes og fortrinsvis blir dette betalt som akkordarbeide med fradrag for kost. Eleverne fremmøter ved torvskolen i Vaaler i Solør — enten Vaaler eller Braskerudfoss st. — søndag 22. mai, og blir da anvist kjøiplads i barakken. Der medtages arbeidsklær og vandtette støvler, likeledes sengklær, helst uldtepper, samt haandklær og forøvrig private fornødenhetsartikler, sykler bør medbringes. Til undervisningen maa eleverne selv holde sig med notisbøker og andre skrivesaker, tegnebestik og andre tegnematerialer. Torvskolen sørger for tegnebretter, hovedlinialer og vinkelhaker.

Andragende om optagelse som elev ledsaget av opplysninger om tidligere utdanning og skolekundskaper, bevidnelse for arbeidsdygtighet og lægeattest med attestkopier kan indsendes inden 1. mai 1921 til:

Det Norske Myrsekskap, Bøndernes Hus, Kristiania.

Program og øvrige opplysninger sendes paa forlangende.

Ansøkere som paa forhaand har sikret sig stilling som torvmester eller som har særlig gode skolekundskaper vil bli foretrukket. Der kan optages indtil 32 elever.

Det vil være ønskelig at torvskolen faar elever fra de forskjelligste landsdeler for at disse derefter hver i sin hjembygd kan gi raad og veiledning om rationel torvdrift. Da der ved torvskolen forefindes baade brændtorvdrift og torvstrødrift vil eleverne her faa anledning til at erholde praktisk og teoretisk kjendskap til forskjellig slags torvdrift.